

Eerste reactie van de VVD-Tweede Kamerfractie op de Ontwerp Mediawet

- Blij dat nu eindelijk na jarenlange discussie een wetsvoorstel op tafel ligt dat regels wil stellen voor een samenhangend mediabeleid voor de komende jaren. De VVD-fractie zal er aan meewerken dat de mediawet nog in deze kabinetsperiode plenair wordt behandeld.
- De VVD-fractie zal het wetsvoorstel toetsen aan de hand van de vraag of dit wetsvoorstel een antwoord geeft op de uitdagingen, nationaal en internationaal op het gebied van de media, met name de satelliet-ontwikkeling, het wegvloeien van reclame-gelden naar het buitenland en de verhouding tussen de reclame en de pers.
- De VVD streeft naar een mediabestel waarin veelsoortigheid van informatie en de vrije keus van de consument centraal zullen staan.
- Centraal punt in de discussie over de driedeling van de NOS zal zijn de vraag of de voorgestelde verzelfstandiging van het facilitair bedrijf op zodanige wijze is gebeurd dat:
 - a) het facilitair bedrijf primair omroep-productiebedrijf zal blijven
 - b) dat zij de mogelijkheid krijgt om op de vrije markt te gaan opereren.Ook de hele problematiek van de betaling van de BTW zal punt van discussie moeten worden.

(Voor nadere informatie: drs. L.M.L.H.A. Hermans en G.W. Keja, tel. 070-614911, tst. 2654 of 2652.)

Beleidsplan 'Samenleving en criminaliteit'

De VVD is het eens met de analyse, zoals in beleidsplan en in rapport van de commissie-Roethof, waarin wordt gewezen op met name de sociaal-culturele ontwikkelingen in de jaren '60-80.

Daaraan kan het vaak inconsequente en niet-consistente overheidsoptreden worden toegevoegd. Dit alles heeft geleid tot sterke normvervaging.

Preventie of repressie is te lang als een tegenstelling gezien. Beide zijn noodzakelijk. Het gaat om preventie in brede zin, gericht op het wegnemen van de oorzaken en preventie in specifieke zin, bij voorbeeld preventie-acties van de politie.

Repressief beleid is onmisbaar. Optreden van politie en justitie moet normbevestigend werken.

De VVD maakt zich al geruime tijd zorgen over de ontwikkeling van de criminaliteit. Daarom werd in oktober

DOCUMENTATIECENTRUM NEDERLANDSE POLITIEKE PARTIJEN

1984 de motie-Nijpels ingediend, die met steun van CDA en PvdA werd aangenomen en bovendien werd in december 1984 het VVD-Actieplan 'Bestrijding criminaliteit en vandalisme' uitgebracht.

Bij beoordeling van het beleidsplan kiest de VVD de volgende uitgangspunten:

1. het recht van de burger zich vrij te kunnen bewegen en zich beschermd te weten;
2. de individuele verantwoordelijkheid voor eigen en anderen veiligheid;
3. het afwijzen van situaties, waarin recht in eigen hand wordt genomen;
4. meer rechtszekerheid door goede wetgeving en handhaving van wetten;
5. verhoogde aandacht voor het slachtoffer.

Algemene conclusie: de VVD is blij met dit beleidsplan van de regering en complimenteert de beide bewindslieden op justitie.

Het vervolgingsmonopolie behoort bij uitstek bij de overheid. Dat is één van de fundamenteën van de rechtsstaat. De overheid dient te zorgen voor de veiligheid van de burger. De sterke toename van aantal misdrijven is zéér zorgelijk en leidt tot grote verontrusting in de samenleving. In het beleidsplan wordt bestrijding zware criminaliteit primair als een overheidstaak gezien en de bestrijding kleine criminaliteit als een opgave voor de gehele maatschappij. De VVD is het daarmee eens.

De VVD is het er niet mee eens, dat inspanningen van de overheid afhankelijk wordt gesteld van de maatregelen, die de burger zelf neemt. Natuurlijk kan er wel een beroep op diens verantwoordelijkheid worden gedaan. Uitgangspunten voor het beleid zijn: differentiatie en consistentie.

De VVD voegt daar een consequent overheidsoptreden aan toe. Dat geldt met name voor het vervolgingsbeleid. Een grotere pakkans heeft ook een afschrikkende werking. Voor de politie moet de oplossing niet primair gezocht worden in uitbreiding, maar eerder in een andere organisatie van de politie, gericht op en doelmatiger functioneren.

De VVD steunt volledig het voornemen om het aantal beleidssépots met 50% te verminderen. Er moet een einde komen aan het grote aantal sépots.

Het politiesépot is slechts toelaatbaar aan de hand van richtlijnen. De VVD pleit voor meer alternatieve straffen en toepassing van snelrecht, maar wel op een wettelijke basis.

De VVD is het eens met de voorgestelde uitbreiding van de cellencapaciteit. Voor een geloofwaardig beleid moet dit sluitstuk van de strafrechtelijke vervolging prioriteit hebben. Bij motie dringt zij erop aan de mogelijkheden voor privatisering van de gevangenisbouw te bezien, omdat dit wellicht goedkoper is en sneller gaat.

Bij de kleine criminaliteit ligt het accent op de preventie en lokale criminaliteitsbeheersingsplannen. De VVD is het daarmee eens en wijst erop, dat decentralisatie en deregulering in dat verband van belang zijn. Een grotere zichtbare aanwezigheid van politie op straat werkt sterk preventief. De voorstellen gericht op meer functioneel toezicht zijn niet erg realistisch, gelet op de kosten. Bovendien is het de vraag of de klok terug te draaien is naar een meer functioneel toezicht, zoals dat vroeger het geval was. De VVD is van mening, dat alcoholmisbruik strenger moet worden aangepakt. Het beleidsplan noemt een aantal nogal willekeurige maatregelen.

De VVD pleit voor het trekken van één lijn in de strijd tegen de alcohol.

De opsporing moet verbeterd worden door de werkbelasting van de politie te verminderen. Versterking van de recherche is nodig. De VVD vraagt meer aandacht voor de helingbestrijding. In de sterktebepaling van de politie zal de criminaliteit een belangrijker rol moeten spelen.

De VVD dient daarover een motie in.

Inzake de zware criminaliteit steunt de VVD de voorstellen van de regering om tot een grotere regionale samenwerking van de recherche te komen en door automatisering prioriteit te geven aan de integrale informatieverwerking en -analyse met een ondersteunende rol voor de Centrale Recherche Inlichtingendienst. Zij betreurt het, dat in het beleidsplan weinig staat over de internationale aspecten van de zware criminaliteit, het terrorisme en de illegale drugs- en wapenhandel.

De VVD wijst de 'under-cover-agent' en de 'pseudoloop' niet af, mits geregeld binnen stringente voorwaarden. Bescherming van de politieman is daarbij essentieel.

Bijzondere aandacht vraagt de VVD voor geweldsmisdrijven, met name ten gevolge van racisme of tegen homo's.

De VVD bepleit een sterk accent op het beleid inzake het slachtoffer door betere begeleiding, betere informatie over de strafvervolgning van de dader en vooral ruimere mogelijkheden om schadevergoeding te krijgen. Van de éézijdige aandacht voor de dader in het verleden moet worden afgestapt.

De VVD is bereid dit kabinetsbeleid te steunen. Gezien de houding van CDA en PvdA en hun reactie op het beleidsplan gaat de VVD ervan uit, dat ook deze partijen het beleidsplan tot uitvoering willen brengen.

(Voor nadere informatie: H.F. Dijkstal of mr. A.H. Korthals, tel. 070-614911, tst. 2292 of 2119.)

Vestigingsplaatsen kerncentrales

Op verzoek van de oppositie vond deze week een debat plaats in de Tweede Kamer over de inhoud van de brieven, die na een inbraak op het Ministerie van Economische Zaken door een subversieve groep in de openbaarheid waren gebracht. Eerder had de Minister al leden van de Vaste Kamercommissie van Economische Zaken al volledig geïnformeerd, eerst schriftelijk en daarna nog eens in een mondeling overleg, over de verschillende aspecten die in de media aandacht hadden gekregen en die voor enkele Kamerleden van de oppositie aanleiding waren tot beschuldigingen aan het adres van Minister Van Aardenne. Naar de mening van woordvoerders van het CDA, de VVD en enkele

kleine partijen was die informatie voldoende en bleek daaruit overduidelijk, dat de Minister correct gehandeld had en dat hier sprake was van een door de actiegroep opgeklopte rel, waarbij de media de conclusies van die actiegroep vaak kritiekloos hadden overgenomen.

Tijdens het Kamerdebat kreeg ieder de gelegenheid zijn verhaal te brengen en met name D'66, klein links en de PvdA maakten daarvan gebruik om nog eens een stukje herhaling op te voeren van het energiedebat in juni j.l., waar met ruime meerderheid voor de toepassing van kernenergie besloten was. Door de VVD-fractie werd geconstateerd, dat de Minister in volledige overeenstemming had gehandeld met de afspraken die met de Tweede Kamer waren gemaakt. Dat de oppositie het niet eens was met die afspraken was duidelijk, maar het feit dat de gestolen brieven aangevat werden om de Minister te critiseren voor de woordkeus die door zijn ambtenaren werd gehanteerd in interne notities bracht het Kamerdebat op een teleurstellend laag niveau.

Vastgesteld kon worden door de VVD, dat de inmiddels aangevangen procedure over het bepalen van bouwlocaties voor de nieuwe kerncentrales voor alle genoemde locaties zal worden uitgevoerd, dus niet alleen voor Borssele en de Moerdijk. Waardering werd uitgesproken voor de inspanningen van de Minister om met provinciale en plaatselijke bestuurders op hun verzoek overleg te plegen om opheldering te geven over de verschillende aspecten die aan de bouw en de voorbereiding van centrales verbonden zijn. Met nadruk werd gesteld, dat de voortvarende wijze van de beide betrokken Ministers gehandhaafd diende te blijven om te voorkomen dat onnodige vertragingen in de procedures tot ongewenste kostenstijgingen zouden kunnen leiden.

Aan het eind van het debat kon worden vastgesteld, dat de Minister duidelijke antwoorden had gegeven op de vele vragen, zodat van de zakelijke kritiek weinig overeind bleef.

Door zowel de CDA- als de VVD-woordvoerder werden een aantal onredelijke of suggestieve opmerkingen van de oppositie bestreden en weerlegd.

Wat overbleef waren verdachtmakingen, die karakteristiek zijn voor het peil waarop de oppositie meent te moeten opereren als men het met besluiten niet eens is, maar geen zakelijke argumenten heeft om ze te kunnen bestrijden.

(Voor nadere informatie: dr. R. Braams, tel. 070-614911, tst. 2016.)

Rapport staatscommissie Biesheuvel

Namens de VVD-fractie stelde woordvoerder Jan Kees Wiebenga dat het rapport van de staatscommissie Kiezers-Beleidsvorming weinig bewondering kon opwekken. Het bevat nauwelijks een analyse van de oorzaken van de gebreken welke aan de gang van zaken bij een kabinetsformatie kleven.

In ons stelsel oefenen de kiezers geen invloed uit op de samenstelling van het kabinet. Suggesties in die richting zijn bij de formatie van 1977 terecht ontmaskerd. De oorzaak van de lange duur van sommige kabinetsformaties ligt veel eerder in het gedrag van de politieke partijen, (met name CDA en PvdA), doordat zij keuzes uitstellen dan wel onmogelijke eisen formuleren (bij voorbeeld formaties 1973/1977). Een

verstandiger gedrag van deze partijen is de beste manier om de duur van de formatie te beperken.

Een kernvraag bij deze problematiek is wat zwaarder weegt: een mooiere formatieprocedure of een meer resultaatgerichte procedure. De VVD is van mening dat regulering van de formatie – zoals de staatscommissie voorstelt – de effectiviteit verkleint. Wel stond de VVD-fractie sympathiek tegenover het voorstel van de staatscommissie om het tijdstip voor de periodieke Tweede Kamer verkiezing te vervroegen van mei naar maart. Daardoor kan een nieuw kabinet – indien tijdig gevormd – zelf de begrotingsvoorbereiding afronden. Deze suggestie betreft uiteraard niet de komende Tweede Kamer verkiezingen van 1986.

Met de minderheid van de staatscommissie wijst de VVD het voorstel om de Tweede Kamer een voordracht aan de Koning te laten doen voor het benoemen van een formateur af om de volgende redenen: – op vrijwillige basis werkt het niet; – verplichting bij wet neemt de oorzaak van de lange duur van de formaties niet weg; – er is geen sanctie indien de Tweede Kamer haar plicht niet vervult; dit werkt negatief voor de geloofwaardigheid van de politiek; – het voorstel is niet consistent: als de Tweede Kamer zou aanwijzen, valt niet in te zien waarop de Koning nog moet benoemen; – het voorschrift dat een formateur in alle gevallen zelf Minister-President moet worden is onwenselijk;

Ook het voorstel van de meerderheid van de staatscommissie tot invoering van een verantwoordingsplicht van de formateur tegenover de Tweede Kamer kwam de VVD-fractie als onwenselijk voor om de volgende redenen: – tijdens de formatie is nog geen sprake van normale parlementaire verhoudingen; de formateur voert het landsbestuur niet inhoudelijk; – het afleggen van verantwoording zal aanleiding geven tot vruchteloze discussies, en tot nodeloze verlenging van de lengte van de formatie; – in geen enkel buitenlandse formatieprocedure bestaat zo'n constructie; – er wordt wel degelijk een belangrijk stuk verantwoording afgelegd, namelijk door de nieuwe Minister-President.

Ontslag kabinet

De staatscommissie stelt voor om – onder voorwaarden – de mogelijkheid open te houden dat een kabinet zijn ontslag niet aanbiedt aan de vooravond van een Tweede Kamerverkiezing. Deze voorwaarden zijn: het kabinet maakt zijn beleid tot inzet van de verkiezingen en komt daaruit opnieuw met een meerderheid terug. Het kabinet aarzelt op dit punt. De VVD wil het openhouden van de mogelijkheid niet uitsluiten. Of die mogelijkheid zich in de praktijk zal voordoen is een tweede.

De staatscommissie stelt voor om het op basis van ongeschreven recht voortaan mogelijk te achten dat een tussentijds gevallen – en dus demissionair – kabinet de Tweede Kamer ontbindt indien de Kamer daarmee zelf instemt. Daardoor wordt de tussenstap van een interimkabinet voorkomen. Ook deze mogelijkheid moet worden opengehouden. Interim-kabinetten zijn uit een oogpunt van bestuurskracht zwak.

Burgemeesters

De VVD stemt in met de conclusie van staatscommissie en kabinet dat er geen argumenten zijn om het systeem van benoeming van burgemeester en de commissaris der koningin te wijzigen.

(Voor nadere informatie: mr. J.G.C. Wiebenga, tel. 070-614911, tst.: 2092.)

Wijziging Wet op de Ruimtelijke Ordening

De Wijziging van de Wet op de Ruimtelijke Ordening kent een lange voorgeschiedenis. Sinds de indiening van deze wijziging op 14 december 1977 is er al vele malen over geschreven en gesproken. Nog voordat de wijziging in de Eerste Kamer is aanvaard, werd bij de Tweede Kamer opnieuw een wijzigingsvoorstel ingediend. Deze week speelde dit, wat sommigen noemen, vlaggenincident in de Tweede Kamer.

Het vlaggenincident betrof de rol van de Eerste Kamer bij de goedkeuringsprocedure met betrekking tot de Planologische Kernbeslissing. Toen op 13 juni 1984 de wetswijziging in de Tweede Kamer werd aanvaard, behaalde een amendement van de VVD-fractie een ruime meerderheid waarin werd geregeld dat het nationaal ruimtelijk beleid onderworpen zou zijn aan een goedkeuringsprocedure in de Tweede Kamer. Hiermede was een felle strijd gewonnen met onder andere het CDA, dat de mening was toegedaan dat een PKB wetgeving in formele zin zou moeten zijn. Bij het VVD-amendement was de Eerste Kamer niet betrokken zodat PKB's alleen de goedkeuring van de Tweede Kamer diende te hebben. Dit vooral ook omdat wij de PKB's in de toekomst slechts als richtinggevend beschouwen en beslist niet als gedetailleerde procedure. Omdat de Eerste Kamer zich nooit intensief bezig heeft gehouden met een PKB – alhoewel zij wel formeel het recht heeft om ook een PKB tot onderwerp van behandeling te maken – is bij de wijziging van de Wet de Eerste Kamer niet genoemd bij het goedkeuringsproces.

Bij de schriftelijke voorbereiding in de Eerste Kamer bleek dit echter op onoverkomelijke bezwaren te stuiten en het moest niet worden uitgesloten, dat de Eerste Kamer het werk van de Tweede Kamer overbodig zou verklaren door de gehele Wet tot wijziging van de Wet op de Ruimtelijke Ordening af te stemmen.

Dit leidde er toe, dat de regering besloot terug te gaan naar de Tweede Kamer met een novelle waardoor ook de Eerste Kamer betrokken zou worden bij het goedkeuringsproces van een PKB. Het voorstel is in wezen slechts een verankering van het recht dat de Eerste Kamer reeds bezit. De Eerste Kamer kan indien zij dat wenst, de behandeling van een beleidsnota op haar agenda plaatsen. Dat geldt derhalve ook voor de PKB's.

'Een vlaggenincident', noemde een van de woordvoerders het. Omdat iedereen er naar streeft, dat de nieuwe Wet op de Ruimtelijke Ordening zo spoedig mogelijk in werking kan treden, had niemand problemen met het wijzigingsvoorstel.

(Voor nadere informatie: A.A.M.E. Beers van Erp, tel. 070-614911, tst. 2535.)

Perifere detailhandelsvestigingen

Deze week werd uitvoerig ingegaan op de brief van de regering over wat men noemt de perifere detailhandelsvestigingen. De praktijk toont aan, dat zich regelmatig winkels vestigen op plaatsen die daar eigenlijk niet voor zijn bestemd.

Het is ook al enige tijd aanvaardbaar dat winkels met volumineuze goederen (bij voorbeeld meubels, keukens, grove bouwmaterialen) zich niet specifiek in winkelgebieden vestigen maar met toestemming van het plaatselijk gemeentebestuur zich vestigen op industrieterreinen. Winkeliers ervaren de vestiging van winkels op daarvoor niet bestemde terreinen dikwijls als een oneerlijke concurrentie. Een plotseling leegkomende fabriek wordt gehuurd door een supermarkt of grootwinkelbedrijf in kleding en de kleine winkelier moet toezien dat zijn klanten verdwijnen.

Niet zelden komt het voor dat bedrijven zich onder de vlag van de groothandel vestigen op een industrieterrein en in de praktijk blijkt dan op grote schaal detailhandel te worden gepleegd. En dit dan al of niet met een zogenaamd pasjessysteem.

Binnenkort verschijnt geschrift no. 54 van de Prof. Mr. B.M. Teldersstichting:

„LIBERALISME EN POLITIEKE ECONOMIE“

In dit geschrift wordt een groot aantal liberale visies op de werking van onze economie besproken: klassiek liberalisme, neo-liberalisme, keynesianisme, monetarisme, de visie van de „supply-siders“ en anderen. Het geschrift wordt besloten met een eigen visie op liberalisme, politieke economie en economische politiek. Tevens wordt ingegaan op de vraag naar de meest gewenste economische politiek in Nederland anno 1985. Aan de orde komen: de omvang van het financieringstekort, de sector- en structuurpolitiek en andere thema's die onderwerp van de discussie zijn onder economen en politici.

U kunt dit geschrift als abonnee op de VVD-Expresse gratis verkrijgen door onderstaande bon in te vullen en deze te retourneren in een enveloppe met postzegel vóór 14 september aan Postbus 19027, 2500 CA 's-Gravenhage

Met blokletters invullen s. v. p.

Ondergetekende:

Naam:

Adres:

Postcode:

Woonplaats:

wil rapport nr. 54 ontvangen.

Twee problemen doen zich daarbij voor, namelijk gevallen waar een gemeentebestuur deze vestigingen toelaat en soms zelfs een bestemmingsplanwijziging in procedure brengt en gevallen waar Colleges van B. en W. alles in het werk stellen om dergelijke onrechtmatig gevestigde bedrijven te doen verdwijnen.

Dikwijls werken dergelijke bedrijven verstorend op de structuur van het zorgvuldig opgebouwde distributieapparaat. Ondernemersorganisaties klagen vrij vaak over dit soort vestigingen en de oplossing moet gezocht worden bij het plaatselijk bestuur.

De VVD heeft nu bij motie voorgesteld om de ondernemers de gelegenheid te geven gebruik te maken van een meldingspunt bij bijvoorbeeld de Kamers van Koophandel. Aan de Staatssecretaris is verzocht om over de uitwerking van het idee van een meldingspunt contact op te nemen met de representatieve middenstandsorganisaties.

Door vooral het CDA werd uitvoerig ingegaan op het distributie-planologisch onderzoek (DPO). De VVD is de mening toegedaan dat de verplichting om die onderzoeken te doen, als er een bestemmingsplan wordt voorbereid, dient te vervallen. Dergelijke onderzoeken zijn tijdrovend en kostbaar en wanneer de resultaten van het onderzoek bekend zijn, blijken deze meestal verouderd.

Na de wijziging en vereenvoudiging van de Wet op de Ruimtelijke Ordening wordt die DPO verplichting niet meer expliciet in het besluit Wet RO opgenomen. In de toekomst zal men met gebruikmaking van het Distributie-Informatie Systeem zoals dat binnenkort operationeel zal zijn bij de Kamers van Koophandel goed kunnen toetsen of het al of niet verantwoord is over te gaan tot de bouw van winkels. Hoe dient het meldingspunt in de ogen van de VVD te werken?

De ondernemer of de ondernemersorganisatie meldt een vermeende onrechtmatige vestiging aan bij de Kamer van Koophandel in de regio.

De KvK onderzoekt vanuit de ruimtelijke-ordeningsinvalshoek de rechtmatigheid van de vestiging in het kader van het bestemmingsplan en duidt bij benadering de economische betekenis aan. Indien sprake is van een rechtmatige vestiging is de kous af en rapporteert de KvK aan de betrokken ondernemer of zijn organisatie.

Bij een vestiging, die in strijd is met het vigerende bestemmingsplan rapporteert de KvK naar de betrokken gemeente en provincie met het verzoek desgewenst actie te ondernemen. Na een vast te leggen termijn beziet de KvK wat het effect van de actie is geweest.

Jaarlijks rapporteert de KvK de resultaten aan het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, alsmede aan het Ministerie van Economische Zaken, teneinde inzicht in de werking van het systeem te waarborgen.

(Voor nadere informatie: A.A.M.E. Beers van Erp, tel. 070-614911, tst. 2535.)